

9.5.2018

EOAK/169/2018

Ratkaisija: Apulaisoikeusasiamies Pasi Pölönen

Esittelijä: Vanhempi oikeusasiamiehensihteeri Piatta Skottman-Kivelä

REHTORIN MENETTELY OPPILAAN KURINPITOASIASSA

1 KANTELU

Kantelijat arvostelivat kantelukirjoituksessaan - - - kaupungin koulun rehtorin menettelyä erityisesti seuraavasti.

- - -

Koulun rehtori oli tehnyt viranhaltijapäätöksen, jonka mukaan ”oppilashuollollisena tukitoimena oppilaan koulupäivää lyhennettiin väliaikaisesti 1–2 viikon ajaksi lapsen väkivaltaisen käyttäytymisen johdosta.

Kantelussa arvosteltiin myös sitä, että lapsen asiaa oli käsitelty sitä varten koolle kutsutussa oppilashuoltoryhmässä ilman huoltajien suostumusta.

2 SELVITYS

Kantelun johdosta - - - kaupunki antoi lausunnon ja rehtorin selvityksen.

3 RATKAISU

3.1 Saatu selvitys

Saadun selvityksen tarkempi sisältö ilmenee oheen liitetyistä asiakirjoista. - - - *kaupungin lausunnon* mukaan lapsen toistuviin käytöshäiriöihin oli koulun puolesta tarjottu ja käytetty useita tukitoimia tilanteen parantamiseksi. Huoltajat eivät olleet hyväksyneet osaa tukitoimista. Koulu oli lisäksi joutunut turvautumaan kasvatuskeskusteluun ja jälki-istuntoon. Koulussa oli ollut perusteltu huoli lapsen impulsiivisesta ja väkivaltaisesta käytöksestä.

- - - kaupungin lausunnon mukaan koulupäivän lyhentämisessä on kyse oppilashuollollisesta tukimuodosta, joka ”pyritään toteuttamaan aina yhteistyössä huoltajien kanssa”, eikä sitä kaupungin perusopetuksen kouluissa käytetä kurinpidollisena toimenpiteenä. Oppilashuoltoa toteutetaan yhteistyössä oppilaan ja hänen huoltajiensa kanssa ja oppilashuoltoasian käsittelyyn monialaisessa asiantuntijaryhmässä pyydetään aina huoltajan suostumus.

Edelleen lausunnon mukaan kantelijoiden lapsen asiassa oli toimittu oppilas- ja opiskelijahuoltolain mukaisesti psykologi- ja kuraattoripalvelujen järjestämiseksi lapselle ja hänen huoltajiaan oli kuultu jokaisessa vaiheessa. Huoltajien (kantelijoiden) oli tulkittu antaneen suostumuksensa käytettyihin toimenpiteisiin, koska he olivat rehtorin selvityksen mukaan edellyttäneet koulun ratkaisevan ilmenneet ongelmat.

Lausunnossa todetaan rehtorin selvityksestä ilmenevän, että hän oli oppilashuoltoryhmälle puhelimesta esittänyt oppilashuollollisena tukitoimenpiteenä koulupäivän lyhentämistä. Mikäli

ratkaisu oli huoltajille suullisesti esitetty rehtorin kurinpitopäätöksenä, kyseessä oli ollut valitettavasti koulun sisäiseen tiedonkulkuun ja väärinymmärrykseen perustuva väärä ilmoitus. Vanhempia on seurantapalaverissa ohjattu ottamaan yhteyttä rehtoriin, jotta asiasta voitaisiin keskustella yhdessä perheen kanssa. Vanhemmat eivät olleet kuitenkaan ottaneet yhteyttä rehtoriin.

Virkavapaansa takia rehtori oli vasta - - - pystynyt antamaan Wilmassa tiedoksi tekemänsä päätöksen, jonka sisältö oli sitä ennen ilmoitettu huoltajille. Huoltajille oli annettu päätös valitusosoituksineen, mutta he eivät olleet hakeneet siihen muutosta.

- - -

Rehtorin mukaan kuluneiden vuosien aikana koulu oli tehnyt tiivistä yhteistyötä lapsen perheen kanssa. Käytöshäiriöihin liittyen koululla oli selvityksestä tarkemmin ilmenevästi tarjottu useita tukitoimia tilanteen parantamiseksi - - -

- - -

Rehtori toteaa selvityksessään, että lapsen väkivaltaisesta käytöksestä johtuvan lastensuojellisuuden huolen vuoksi asiaa käsiteltiin koulun oppilashuoltoryhmässä. Oppilashuoltoryhmän kokouksessa oli pohdittu, millaisia toimenpiteitä haastavassa oppilastilanteessa voitaisiin soveltaa ja tiedusteltu rehtorilta puhelimitse neuvoja seuraavan päivän vanhempainpalaveriin. Rehtorin selvityksen mukaan hän oli tuolloin todennut, että lapsen ikätason ja tapahtuneen huomioiden kirjallinen varoitus ja koulusta määrääjäksi erottaminen eivät tule kysymykseen ja oli esittänyt tukitoimenpiteenä lyhennettyä koulupäivää, joka ”miellettiin kurinpitotoimenpiteeksi oppilashuoltoryhmässä” ja kirjattiin sekä esiteltiin virheellisesti seuraavan päivän palaverissa rehtorin päätöksenä.

- - - kaupungin lausunnon ja rehtorin selvityksen mukaan koulussa ollaan tietoisia ja pahoillaan koulun sisäisen väärinymmärryksen vuoksi kaikille osapuolille aiheutuneesta harmista. Koulu selkiyttää oppilashuoltoprosessiaan tulevaisuudessa sekä järjestää täydennyskoulutusta koko henkilöstölle kehittääkseen oppilashuoltoprosessejaan ja sisäistä viestintäänsä.

3.2 Keskeiset oikeusohjeet

Suomen perustuslaki

Perustuslain 2 §:n 3 momentin mukaan julkisen vallan käytön tulee perustua lakiin. Kaikessa julkisessa toiminnassa on noudatettava tarkoin lakia.

Perustuslain 7 §: n mukaan jokaisella on oikeus elämään sekä henkilökohtaiseen vapauteen, koskemattomuuteen ja turvallisuuteen. Perustuslain 16 §:n mukaan jokaisella on oikeus maksuttomaan perusopetukseen.

Perustuslain 21 § mukaan jokaisella on oikeus saada asiansa käsitellyksi asianmukaisesti ja ilman aiheetonta viivytystä lain mukaan toimivaltaisessa tuomioistuimessa tai muussa viranomaisessa. Perustuslain 22 §:n mukaan julkisen vallan on turvattava perusoikeuksien ja ihmisoikeuksien toteutuminen.

Hallintolaki

Hallintolain 6 §:n mukaan viranomaisen on kohdeltava hallinnossa asioivia tasapuolisesti ja käytettävä toimivaltaansa yksinomaan lain mukaan hyväksyttäviin tarkoituksiin. Säännöksen ilmentämä tarkoitussidonnaisuuden periaate sisältää yleisen velvollisuuden käyttää toimivaltaa vain siihen tarkoitukseen, johon se on lain mukaan määritelty tai tarkoitettu käytettäväksi.

Hallintolain 7 §:n mukaan asiointi ja asian käsittely viranomaisessa on pyrittävä järjestämään siten, että hallinnossa asioiva saa asianmukaisesti hallinnon palveluita ja viranomainen voi suorittaa tehtävänsä tuloksellisesti.

Hallintolain 44 § mukaan kirjallisesta päätöksestä on käytävä selvästi ilmi: 1) päätöksen tehnyt viranomainen ja päätöksen tekemisen ajankohta; 2) asianosaiset, joihin päätös välittömästi kohdistuu; 3) päätöksen perustelut ja yksilöity tieto siitä, mihin asianosainen on oikeutettu tai velvoitettu taikka miten asia on muutoin ratkaistu; sekä 4) sen henkilön nimi ja yhteystiedot, jolta asianosainen voi pyytää tarvittaessa lisätietoja päätöksestä.

Hallintolain 45 § mukaan päätös on perusteltava. Perusteluissa on ilmoitettava, mitkä seikat ja selvitykset ovat vaikuttaneet ratkaisuun sekä mainittava sovelletut säännökset.

Perusopetuslaki

Perusopetuslain 3 §:n 2 ja 3 momentin mukaan opetus järjestetään oppilaiden ikäkauden ja edellytysten mukaisesti ja siten, että se edistää oppilaiden tervettä kasvua ja kehitystä. Opetuksessa tulee olla yhteistyössä kotien kanssa.

Perusopetuslain 29 §:n mukaan opetukseen osallistuvalla on oikeus turvalliseen opiskeluympäristöön. Opetuksen järjestäjän tulee opetussuunnitelman yhteydessä laatia ja ohjeistaa suunnitelma kurinpitokeinojen ja kasvatustieteiden käyttämisestä ja niihin liittyvistä menettelytavoista. Opetushallituksen tulee opetussuunnitelman perusteissa antaa määräykset suunnitelman laatimisesta.

Perusopetuslain 35 §:n 2 momentin mukaan oppilaan on suoritettava tehtävänsä tunnollisesti ja käyttäytyvä asiallisesti. Lain 35 a §–36 g §:ssä on säädetty oppilaan kurinpito-, ojentamis- ja turvaamiskeinoista ja -menettelyistä.

Oppilas- ja opiskelijahuoltolaki

Opiskeluhuollolla tarkoitetaan opiskelijan hyvän oppimisen, hyvän psyykkisen ja fyysisen terveyden sekä sosiaalisen hyvinvoinnin edistämistä ja ylläpitämistä sekä niiden edellytyksiä lisäävää toimintaa oppilaitosyhteisössä.

Yksilökohtaisella opiskeluhuollolla tarkoitetaan oppilas- ja opiskelijahuoltolaissa yksittäiselle opiskelijalle annettavia koulu- ja opiskeluterveydenhuollon palveluja, opiskeluhuollon psykologgi- ja kuraattoripalveluja ja monialaista yksilökohtaista opiskeluhoitoa (5 §). Monialaista yksilökohtaista opiskeluhoitoa toteutetaan 14 §:n 4 momentissa tarkoitettussa monialaisessa asiantuntijaryhmässä ja siitä laaditaan opiskeluhoitokertomus siten kuin 20 §:ssä säädetään.

Sanotun lain 14 §:n 4 ja 5 momentin mukaan yksittäisen opiskelijan tai tietyn opiskelijaryhmän tuen tarpeen selvittämiseen ja opiskeluhuollon palvelujen järjestämiseen liittyvät asiat käsitellään tapauskohtaisesti koottavassa monialaisessa asiantuntijaryhmässä. Asiantuntijaryhmään voidaan nimetä asiantuntijoita jäseneksi vain opiskelijan, tai, ellei hänellä ole edellytyksiä arvi-

oida annettavan suostumuksen merkitystä, hänen huoltajansa suostumuksella. Asiantuntijaryhmä nimeää keskuudestaan vastuuhenkilön. Kun käsitellään yksittäistä opiskelijaa koskevaa asiaa tai opiskelijaryhmää koskevaa asiaa siten, että yksittäisten opiskelijoiden henkilöllisyys on tunnistettavissa, on otettava huomioon, mitä 18 ja 19 §:ssä säädetään.

Lain 18 §:ssä säädetään muun ohella, että opiskeluhuolto toteutetaan yhteistyössä opiskelijan ja hänen huoltajiensa kanssa. Opiskelijan omat toivomukset ja mielipiteet on otettava huomioon häntä koskevissa toimenpiteissä ja ratkaisuissa hänen ikänsä, kehitystasonsa ja muiden henkilökohtaisten edellytystensä mukaisesti.

Saman lain 19 §:n 1 momentissa säädetään, että asian käsittely yksittäisen opiskelijan tueksi koottavassa monialaisessa asiantuntijaryhmässä perustuu opiskelijan tai, jollei hänellä ole edellytyksiä arvioida annettavan suostumuksen merkitystä, hänen huoltajansa suostumukseen.

Oppilas- ja opiskelijahuoltolain esitöissä (HE 67/2013 vp) lain 18 §:n yksityiskohtaisissa perusteluissa todetaan, että yksilökohtainen opiskeluhuolto on nimenomaan työtä, jota tehdään opiskelijan tueksi opiskelijan omalla suostumuksella ja tarpeen mukaan yhteistyössä hänen huoltajiensa kanssa. Säännöksen tarkoituksena on selkiyttää sitä, ettei yksilökohtainen opiskeluhuolto ole luonteeltaan opettajan työnohjausta eikä suoranaisesti liity erityisopetuksen järjestämiseen taikka kurinpitoseuraamusten harkintaan.

Eduskunnan sivistysvaliokunta korosti voimakkaasti mainittua lakiesitystä koskevassa mietinnössään (SiVM 14/2013 vp) opiskeluhuollon työn omaleimaisuutta, joka perustuu sen vapaaehtoisuuteen ja opiskelijan ja oppilaitoksen voimakkaaseen keskinäiseen vuorovaikutukseen. Sivistysvaliokunnan mukaan vapaaehtoisuus ja vuorovaikutus luovat edellytykset opiskeluhuollon tavoitteena olevien varhaisen puuttumisen ja ennaltaehkäisyä toteutumiseksi. Opiskeluhuollon omaleimaisuutta kuvaa myös se, että opiskelijaa ohjaavana ja tukevana toimintana se on ns. tosiasiallista hallintotoimintaa, jossa ei tehdä muutoksenhakukelpoisia hallintopäätöksiä.

3.3 Arviointi

- - -

Yleisesti totean, että perusoikeutena turvattu oikeus maksuttomaan opetukseen edellyttää täysimääräisesti toteutuakseen turvallista opiskeluympäristöä, joka sisältää fyysisesti, psyykkisesti, sosiaalisesti ja pedagogisesti turvallisen opiskeluympäristön kaikille oppilaille. Perusopetuslain 29 § velvoittaa opetuksen järjestäjän huolehtimaan siitä, etteivät oppilaat joudu kiusaamisen tai muun väkivallan kohteeksi koulussa. Opetuksen järjestäjällä on velvollisuus myös ennakoidusti huolehtia turvallisen opiskeluympäristön toteutumisesta kaikille oppilaille ja valvoa, että opiskeluympäristön turvallisuudesta annettuja säädöksiä, määräyksiä ja ohjeita käytännössä noudatetaan.

Oikeuskirjallisuudessa on todettu, että koulutuksen järjestäjän edustajat, kuten rehtori ja opettajat, toimivat vastoin virkavelvollisuuksiaan, jos he eivät toimi tiedossaan olevan oppilaan turvallisuutta vaarantavan tekijän poistamiseksi (ks. Lahtinen, Matti ym.: Koulutuksen lainsäädäntö käytännössä, 2015, s. 313). Myös työnantajan roolissa kunnan ja koulun johdon on jatkuvasti tarkkailtava työympäristöä, työyhteisön tilaa ja turvallisuutta sekä tarvittaessa ryhdyttävä toimiin epäkohtien korjaamiseksi (ks. Hakalehto-Wainio: Turvallisen oppimisympäristön toteutumisen oikeudellisista haasteista, Lakimies 2/2012, s. 249).

Kuten edellä ilmenee, kantelussa ja saadusta selvityksessä esitetyt näkemykset lapsen käytöksestä, koulunkäynnin ongelmista ja niiden syistä poikkeavat toisistaan. - - - kaupungin puolelta on tuotu esiin vakava huoli lapsen käytöksestä ja sen vaikutuksesta koulun työrauhaan ja opiskeluympäristön turvallisuuteen. Saadun selvityksen mukaan koululla on tarjottu laajasti erilaisia tukitoimenpiteitä ja järjestelyjä, joilla lapsen käytöksen ongelmiin on moniammatillisessa yhteistyössä ja yhteistyössä eri viranomaisien ja huoltajien kanssa ryhdytty kaikkien oppilaiden turvallisuuden, hyvinvoinnin ja työrauhan turvaamiseksi.

Tässä asiassa arvioitavanani on rehtorin tekemä päätös, joka asiakirjojen perusteella on tosiasiallisesti johtanut siihen, että lapsen koulupäivää oli vastoin huoltajien tahtoa lyhennetty viiden koulupäivän ajan. Kantelussa ja saadussa selvityksessä on esitetty erilaisia näkemyksiä ja perusteluja sille, oliko kyse oppilashuollollisesta tukitoimesta vai rangaistuksesta. En katso olevan syytä pohtia tätä enempää, sillä kummastakin näkökulmasta asiaa tarkastellen pidän rehtorin ratkaisua virheellisenä. Perustelen kannanottoni seuraavasti.

Koulupäivän lyhentäminen kurinpidollisena toimenpiteenä

Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteissa on todettu (2014, s. 36), että opetukseen osallistuvalla on oikeus turvalliseen opiskeluympäristöön, jossa työrauha ja opiskelun esteetön sujuminen on varmistettu. Työrauhaan voidaan vaikuttaa monilla koulun keinoilla, joista keskeisiä ovat opettajan antama ohjaus ja palaute, yhteistyö sekä yhteinen vastuunotto ja huolenpito. Pedagogisia ratkaisuja kehittämällä sekä luottamuksen ja välittämisen ilmapiiriä vahvistamalla luodaan edellytykset hyvän työrauhan rakentumiselle. Opetuksen järjestäjällä on oikeus käyttää työrauhan turvaamiseksi ja epäasialliseen käyttäytymiseen puuttumiseksi myös kasvatustieteellistä ja erilaisia kurinpitokeinoja. Kasvatustieteellisessä ja kurinpitotieteellisessä noudatettavasta menettelystä säädetään perusopetuslaissa.

Perusopetuslain 36 §:n nojalla opetusta häiritsevä oppilas voidaan määrätä poistumaan jäljellä olevan oppitunnin ajaksi luokkahuoneesta tai muusta tilasta, jossa opetusta annetaan, taikka koulun järjestämästä tilaisuudesta. Oppilaan osallistuminen opetukseen voidaan evätä enintään jäljellä olevan työpäivän ajaksi säännöksessä esitettyjen olosuhteiden vallitessa. Saman lain 36 a §:ssä säädetään menettelystä kurinpitotieteellisessä ja erottamisen täytäntöönpanosta. Määräaikaisesta erottamisesta päättää opetuksen järjestäjän asianomainen monijäseninen toimielin.

Perusopetuslaissa on säädetty oppilaan kurinpito- ja ojentamiskeinoista sekä menettelystä tyhjentyvästi. Näitä keinoja käytettäessä tulee noudattaa hallinnon yleisiä oikeusturvaperiaatteita ja niiden käytön tulee perustua asiallisiin, yleisesti hyväksyttäviin ja objektiivisiin syihin. Perusopetuslaissa ei ole säännöstä oppilaan koulupäivien lyhentämisestä tietyksi tulevaisuudelle määrääjäksi kurinpito- tai ojentamiskeinona. Näin ollen tällaisen keinon käyttäminen kurinpidossa ja työrauhan turvaamisessa on perusopetuslain vastaista.

Koulupäivän lyhentäminen opiskeluhoillon tukitoimena

Yksilökohtainen opiskeluhoito on suostumukseen perustuvaa opiskelijan tukemista, johon kuuluvat kouluterveydenhuolto, psykologi- ja kuraattoripalvelut sekä monialaisen asiantuntijaryhmän tuki. Toisin kuin oppimisen ja koulunkäynnin tuki, yksilökohtainen oppilashuolto perustuu vapaaehtoisuuteen ja edellyttää oppilaan tai tarvittaessa huoltajan suostumusta. Suostumus tarvitaan myös monialaisen asiantuntijaryhmän kokoamiseen.

Oppilas- ja opiskelijahuoltolainsäädännön soveltamisohjeessa (STM Kuntainfo nro 13a/2015) on todettu muun ohella seuraavaa:

”Monialainen asiantuntijaryhmä kootaan tapauskohtaisesti opiskelijan tueksi silloin, kun hänen huolta herättävän tilanteensa varhaiseen selvittelyyn ja hoitamiseen tarvitaan eri alojen asiantuntijoita ja etenkin silloin, kun tarvitaan monialaista yhteistyötä opetushenkilöstön ja opiskeluhuollon palvelujen henkilöstön välillä. Monialaisen asiantuntijaryhmän tehtävänä on tukea opiskelijaa ja hänen oppimisedellytyksiään. Sen sijaan opettajan tai muun henkilöstön työnohjaus, koulun työrauhaongelmat, kurinpidollisten toimenpiteiden arviointi tai erityisen tuen päätöksiin liittyvät konsultaatiotehtävät ovat opetuksen järjestämiseen liittyviä tehtäviä, joita ei käsitellä opiskeluhuoltolaissa tarkoitetussa asiantuntijaryhmässä. --- Monialaisen asiantuntijaryhmän kokoamiseen tarvitaankin aina opiskelijan suostumus tai, hänen ikänsä tai kehitystasonsa sitä edellyttäessä, huoltajan tai muun lailisen edustajan suostumus. --- Ryhmän kokoonpanosta ja työskentelyn aloittamisesta voidaan sopia suullisestikin, mutta ensimmäisessä kokouksessa on hyvä pyytää suostumus kirjallisena”.

Monialaisen asiantuntijaryhmän tehtävä on yhdessä lapsen ja huoltajan kanssa selvittää tuen tarvetta, etsiä sopivia tukimuotoja ja järjestää tarvittava tuki. Tarkoituksena ei ole esittää valmista ratkaisumallia, vaan tarvittaessa huoltajille ja lapselle voidaan esittää erilaisia toimintaja ratkaisuvaihtoehtoja. Päätös siitä, mihin tukitoimiin ryhdytään jää aina opiskelijalle tai, tämän iän ja kehitystason sitä edellyttäessä, huoltajalle (ks. Monialainen opiskeluhuolto ja sen johtaminen. Perälä ym, THL Opas 36 /2015).

Opiskeluhuolto pohjautuu siis keskeisesti aina opiskelijan sekä tarpeen niin vaatiessa hänen huoltajansa suostumukseen. Tässä asiassa on asiakirjojen perusteella riidatonta, että huoltajat olivat selkeästi vastustaneet lyhennettyä koulupäivää, joka selvityksen ja rehtorin viranhaltijapäätöksen mukaan oli tarkoitettu ”oppilashuollolliseksi tukitoimeksi”. - - - kaupungilta saadusta selvityksestä ei ilmene tarkempia perusteluja sille, miksi sen näkemyksen mukaan tällaiseen ”tukitoimeen” olisi voitu päätyä vastoin huoltajien tahtoa ja opiskeluhoitolaisten nimenomaista säännöstä.

Edelleen selvityksen perusteella jää epäselväksi, oliko lapsen asian käsittelyyn monialaisessa asiantuntijaryhmässä saatu huoltajien suostumus opiskeluhoitolaissa tarkoitetulla tavalla, kun selvityksen mukaan opetuksen järjestäjä ”oli tulkinnut huoltajien antaneen suostumuksensa käytettyihin toimenpiteisiin”. Epäselväksi myös jää, miten tällaisen toimenpiteen oli katsottu edistävän lapsen kokonaisvaltaista kehitystä, terveyttä, hyvinvointia ja oppimista. Asiakirjoista ei myöskään ilmene, miten lapsen omat toivomukset ja mielipiteet oli häntä koskevassa ratkaisuissa huomioitu.

Kuten edellä on todettu, oppilashuolto on tosiasiallista hallintotoimintaa, eikä siitä yleensä tehdä kirjallisia hallintopäätöksiä. Tässä asiassa rehtori oli tehnyt hallintopäätöksen ”koulupäivän lyhentämisestä oppilashuollollisena tukitoimena 1–2 viikon ajaksi”. Tämän johdosta totean vielä seuraavan.

Hallintopäätös koulupäivän lyhentämisestä

Koska rehtorin tekemästä viranhaltijapäätöksestä puuttuvat sekä sovelletut säännökset että perustelut, jää tästäkin näkökulmasta tulkinnanvaraiseksi, mihin lainkohtaan rehtori on ratkaisunsa perustanut.

Perusopetuslain 18 § antaa mahdollisuuden järjestää oppilaan opiskelu yleisestä järjestelystä poiketen. Säännöksessä säädetään erityisistä opetusjärjestelyistä, että oppilaan opiskelu voi-

daan järjestää osittain toisin kuin tässä laissa ja sen nojalla säädetään ja määrätään muun ohella, jos se on perusteltua oppilaan terveydentilaan liittyvistä syistä. Jos oppilaan huoltaja ei ole tehnyt esitystä opiskelun järjestämisestä 1 momentissa tarkoitettulla tai sen nojalla säädettyllä tavalla, on huoltajalle varattava tilaisuus tulla kuulluksi ennen päätöksen tekemistä.

Jos oppilaan opiskelu päätetään järjestää perusopetuslain 18 §:ssä säädetyllä tavalla erityisinä opetusjärjestelyinä, on opetuksen järjestäjän velvollisuus tehdä asiasta laissa tarkoitettulla tavalla muutoksenhakukelpoinen hallintopäätös, johon lain 42 §:n mukaan saa vaatia oikaisua aluehallintovirastolta siten kuin hallintolaissa säädetään.

Hallintopäätöksellä tarkoitetaan hallintomenettelyssä tehtyä päätöstä, joka sisältää hallintoasian lopullisen ratkaisun. Hallintopäätöksestä on käytävä selvästi ilmi päätöksen perustelut ja yksilöity tieto siitä, mihin asianosainen on oikeutettu tai velvoitettu tai miten asia on muutoin ratkaistu. Päätöksen tulee tarjota asianosaiselle ja muille muutoksenhakuun oikeutetuille mahdollisuus arvioida viranomaisen toimien oikeellisuutta ja lainmukaisuutta sekä perusteita harkita mahdollisten oikeusturvakeinojen käyttämisen tarvetta.

Riittävä yksilöiminen puolestaan edellyttää, että päätöksestä käyvät ilmi asianosaiselle myönnetyt edut ja oikeudet tai hänelle asetetut velvollisuudet ja rajoitukset. Päätöksessä ei siten voida esittää esimerkiksi vaihtoehtoisia lopputuloksia tai osittaisia ratkaisuja (ks. Mäenpää, Olli: Hallinto-oikeus, Alma Talent Fokus).

Rehtorin päätös ei täytä perusopetuslain eikä hallintolain mukaisia lakimääräisiä vaatimuksia. Päätöstä ei ole yksilöity riittävästi eikä perusteltu, siinä ei ole mainittu sovellettavia säädöksiä eikä tosiseikkoja, joihin se perustuu, ja siinä on muutoksenhakuohjauksena annettu "valitus-osoitus aluehallintovirastoon".

Johtopäätös

Katson edellä esitetyillä perusteilla - - - koulun rehtorin menetelleen virheellisesti ja osin lainvastaisesti lyhentäessään kantelijoiden lapsen koulupäivää viiden koulupäivän.

Asiaa kokonaisuutena arvioiden sekä ottaen erityisesti huomioon, että - - - koulu pahoittelee tapahtunutta ja on selvityksen mukaan ryhtynyt toimenpiteisiin muun muassa järjestämällä täydennyskoulutusta koko henkilöstölle, pidän riittävänä toimenpiteenäni saattaa rehtorin tietoon edellä esittämäni näkökohdat.

4 TOIMENPITEET

Saatan edellä kohdassa 3.3. esittämäni käsitykset - - - koulun rehtorin tietoon vastaisessa toiminnassa huomioon otettavaksi.

Tässä tarkoituksessa lähetän jäljennökset tästä päätöksestäni rehtorille sekä - - - kaupungille.